

Aan de minister van Justitie en Veiligheid
Mevrouw D. Yeşilgöz-Zegerius
Postbus 20301
2500 EH Den Haag

Utrecht, 11 april 2023

KNMG
Mercatorlaan 1200
Postbus 20051
3502 LB Utrecht

088 - 440 42 00

directiesecretariaat@fed.knmg.nl

Bijlagen: geen

Referentie

SNO

Onderwerp

Internetconsultatie Besluit gegevensverwerking door
samenwerkingsverbanden

Geachte mevrouw Yeşilgöz-Zegerius,

Artsenfederatie KNMG reageert hierbij graag op het concept Besluit gegevensverwerking in samenwerkingsverbanden (BGS), waarvan op 20 februari 2023 de internetconsultatie is gestart.

Het concept Besluit bepaalt dat tussen samenwerkingsverbanden geen persoonsgegevens mogen worden uitgewisseld waarop een wettelijke geheimhoudingsplicht rust. Dat vinden wij op zichzelf een goede regel. Wij vrezen echter dat deze regel niet garandeert dat in de praktijk van de Zorg- en Veiligheidshuizen er daadwerkelijk geen vertrouwelijke medische informatie wordt gedeeld tussen en binnen samenwerkingsverbanden. Dit zou tot onwenselijke doorbrekingen van het medisch beroepsgeheim kunnen leiden. Het lijkt ons daarom noodzakelijk om, behalve juridische, ook technische en organisatorische waarborgen te treffen ter bescherming tegen ongewenste uitwisseling van dergelijke informatie. Welke andere juridische, technische en organisatorische maatregelen zijn of worden getroffen om dit te voorkomen? Wij denken bijvoorbeeld aan het stellen van voorwaarden aan ontvangers dat zij gegevens uitsluitend na instemming van de zorgverlener mogen delen met anderen. De KNMG adviseert artsen in ieder geval om medische gegevens uitsluitend te delen met een arts, medisch adviseur, van of werkzaam voor een gemeente.

Toelichting

Zoals blijkt uit de consultatieversie van de nota van toelichting concept BGS (pag. 15) raakt dit voorstel aan het medisch beroepsgeheim, in het bijzonder in verband met de verwerking van persoonsgegevens door Zorg- en Veiligheidshuizen. Het gaat dan met name over het voorgestelde art. 1.10, lid 2, van het Besluit, dat luidt als volgt:

2. Tussen samenwerkingsverbanden worden geen gegevens uitgewisseld waarop een wettelijke geheimhoudingsplicht rust als bedoeld in de volgende artikelen:

- a. artikel 457 van Boek 7 van het Burgerlijk Wetboek;*
- b. artikel 88 van de Wet op de beroepen in de individuele gezondheidszorg;*
- c. artikel 7.3.11 van de Jeugdwet;*
- d. artikel 8:34 van de Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg;*

e. artikel 18c, vierde lid, van de Wet zorg en dwang psychogeriatrische en verstandelijke gehandicapte cliënten.

Het voorgestelde artikel 1.10, lid 2, is bedoeld om gegevens die met doorbreking van de beroepsgeheimen op grond van de Wet inzake de geneeskundige behandelingsovereenkomst (WGBO), de Wet op de beroepen in de individuele gezondheidszorg (Wet BIG) of de Jeugdwet zijn verstrekt bij de behandeling van een casus in het Zorg- en Veiligheidshuis, uit te sluiten van de verstrekking aan andere samenwerkingsverbanden.

Hetzelfde geldt voor de gegevens die zijn verstrekt in het kader van procedures voor verplichte of onvrijwillige zorg. Ook deze zijn uitgesloten van de verstrekkingmogelijkheid op grond van artikel 1.7, achtste lid. De Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg (Wvggz) en Wet zorg en dwang psychogeriatrische en verstandelijke gehandicapte cliënten (Wzd) beogen bescherming te bieden aan degenen die aan een procedure in het kader van verplichte of onvrijwillige zorg worden onderworpen en kennen een specifieke geheimhouding om die bescherming te borgen. Indien dergelijke gegevens na verstrekking in het Zorg- en Veiligheidshuis doorverstrekt kunnen worden aan andere samenwerkingsverbanden komt deze bescherming onder druk te staan. Aldus de nota van toelichting (pag. 15).

Artikel 2.29, tweede lid, van de wet (wetsvoorstel WGS, kst. 35 447, nr. A) kent al een specifieke inkadering voor de verstrekking aan het Zorg- en Veiligheidshuis die borgt dat deelnemers op basis van de specifieke omstandigheden in de casus de afweging maken of zij deze gegevens mogen verstrekken, en onder welke condities. Indien gegevens doorverstrekt mogen worden, kunnen de deelnemers hun geheimhoudingsplicht ten aanzien van de gegevens niet meer waarmaken. Daarnaast liggen de meer criminaliteitsgerichte doelen van de andere drie samenwerkingsverbanden dusdanig ver af van de doelen van het Zorg- en Veiligheidshuis dat verstrekking waarschijnlijk op gespannen voet staat met de in de bepalingen genoemde geheimhoudingen. Aldus de nota van toelichting (pag. 15).

Uit de formulering van artikel 1.10, lid 2 begrijpen wij dat het verboden is voor samenwerkingsverbanden, zoals een Zorg- en Veiligheidshuis, om gegevens waarop een wettelijke geheimhoudingsplicht rust, te delen met andere samenwerkingsverbanden, zoals het RIEC. Wij achten het risico echter niet ondenkbeeldig dat medewerkers van organisaties die deelnemen aan een samenwerkingsverband, al dan niet bewust, dergelijke persoonsgegevens over iemands gezondheid, met andere organisaties of met andere collega's binnen de eigen organisatie delen, terwijl dat gegevens zijn die oorspronkelijk onder het medisch beroepsgeheim vallen. Daardoor is sprake van een ondermijning van het medisch beroepsgeheim.

Zo wordt binnen een samenwerkingsverband als een Zorg- en Veiligheidshuis veelvuldig samen gewerkt door medewerkers van gemeenten, ggz, jeugdzorg, politie, woningcorporaties, HALT, reclassering, Raad voor de Kinderbescherming, Slachtofferhulp, e.d. Aan zo'n samenwerkingsverband ligt meestal een convenant ten grondslag. Een vaak voorkomend misverstand is dan het volgende: er is een convenant, dus mogen partijen persoonsgegevens uitwisselen (Bron: Handvat Gegevensuitwisseling bij samenwerking rond casuïstiek in het zorg- en veiligheidsdomein, november 2021).

Uit de genoemde organisaties werken niet altijd medewerkers met een beroepsgeheim samen in een samenwerkingsverband. Wie dat wel heeft is zich er doorgaans meer van bewust dat de persoonsgegevens waarover hij/zij beschikt vertrouwelijk behandeld dienen te worden dan wie geen beroepsmatige geheimhoudingsplicht heeft. Met de invoering van een regel dat persoonsgegevens over iemands gezondheid niet mogen worden gedeeld met andere samenwerkingsverbanden (d.i. andere samenwerkingsverbanden dan het ZVH), wordt niet voorkomen dat die gegevens kunnen gaan zwerven

tussen de medewerkers die aan een casusoverleg binnen een Zorg- en Veiligheidshuis deelnemen. Daarom zouden wij graag zien dat er in aanvulling op het wettelijk voorschrift extra waarborgen zijn die kunnen voorkomen dat medische gegevens terecht komen bij medewerkers zonder een beroepsgeheim.

Risico's op disproportionele of onrechtmatige verstrekking van vertrouwelijke gezondheidsgegevens bestaan naar onze mening ook in het kader van casusoverleggen, waarbij psychische of fysieke gezondheidsproblemen en "persoonsgegevens over gezondheid" kunnen worden uitgewisseld (cf. art. 2.30 lid 1 wetsvoorstel WGS). Bovendien kan het nodig worden geacht dat zorgpartijen, instellingen voor gehandicaptenzorg, aanbieders van jeugdhulp of bemoeizorg, e.d. incidenteel deelnemen aan het Zorg- en Veiligheidshuis (art. 2.21 concept BGS).

Wij zouden graag zien dat er effectieve waarborgen bestaan die daadwerkelijk voorkomen dat gezondheidsgegevens ten onrechte worden gedeeld met onbevoegden. Welke juridische, technische en organisatorische waarborgen zijn samenwerkingsverbanden verplicht om daartoe te treffen? Wij denken bijvoorbeeld aan een waarborg dat zorgverleners uitsluitend medische gegevens mogen verstrekken aan een gemeente als die gegevens toegankelijk zijn voor of onder verantwoordelijkheid van een arts, medisch adviseur, met een beroepsgeheim. De KNMG adviseert artsen in elk geval om medische gegevens uitsluitend te delen met een arts, medisch adviseur, van of werkzaam voor een gemeente. Een andere waarborg kan zijn dat zorgverleners "voorwaarden en beperkingen" kunnen stellen aan de ontvanger(s) van de gezondheidsgegevens. Bijvoorbeeld de voorwaarde dat de ontvanger de gegevens niet zonder instemming van de zorgverlener mag door verstrekken aan of anderszins delen met anderen. Deze mogelijkheid wordt ook genoemd in het antwoord van de regering op het advies van de Raad van State (kst. 35447 nr.4, pag. 22): "Ter bescherming van deelnemers waarop het medisch beroepsgeheim rust, kunnen zij voorwaarden en beperkingen stellen aan het verstrekken van de resultaten aan deelnemers of derden."

Uiteraard zijn wij graag bereid onze vragen en opmerkingen nader toe te lichten.

Met vriendelijke groeten,

René Héman, arts M&G, bedrijfsarts
voorzitter Artsenfederatie KNMG